Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
5 oktober 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/182705

Opgesteld door
DG Mobiliteit
Dir. Wegen Voertuigen
Verkeersveiligheid
Verkeersveiligheid

Beslistermijn
12-10-2026

Bijlage(n)
2

Aan De minister van Infrastructuur en Waterstaat

nota

ATR-advies - Onnodige regeldruk bij verplichte nascholing voor chauffeurs rijbewijs C en D (behoud code-95)

Aanleiding

Op 31 augustus 2026 heeft het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) een advies gestuurd aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat. De aanleiding voor dit advies was een ontvangen regeldruksignaal vanuit het bedrijfsleven over de vrijstellingsbepalingen bij verplichte nascholing voor beroepschauffeurs met rijbewijs C en D (code 95).

De nascholingsverplichtingen voor beroepschauffeurs voor behoud van code 95 op het rijbewijs volgen uit richtlijn (EU) 2022/2561 over de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen (bekend als de Europese Richtlijn vakbekwaamheid)[1]. De richtlijn regelt dwingend de inhoud, de structuur en duur van de nascholing en de examens voor de basiskwalificatie code 95. Er wordt door de richtlijn weinig ruimte geboden om de nascholing en examens anders vorm te geven. In Nederland is dit geïmplementeerd in de Wegenverkeerswet 1994, het Reglement rijbewijzen en de Regeling vakbekwaamheid bestuurders 2012. In de Nederlandse wetgeving is wat betreft de reikwijdte van de verplichtingen volledig aangesloten bij de Europese richtlijn. De uitzonderingen op de verplichte nascholing zijn ook volledig overgenomen.[2]

[1] Richtlijn (EU) 2022/2561 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen (PbEU 2022, L 330).

[2] Specifiek: in artikel 151c, tweede lid, van de Wegenverkeerswet 1994. Kortgezegd zijn de uitzonderingsgronden:
- Lage snelheid: Het voertuig kan en mag niet harder dan 45 km/u.
- Hulpdiensten: Het gaat om voertuigen van de brandweer, politie, ambulance of het leger.
- Testritten: Een monteur die een voertuig test vanwege reparatie of onderhoud.
- **Onderhoud bus:** Vervoer van een bus van en naar een onderhoudscentrum. Dit voor maximaal 12 uur per week.
- Noodsituaties: Het voertuig wordt ingezet bij rampen of voor humanitaire hulp.
- Les- en examenvoertuigen: Een auto of vrachtwagen voor rijles of een rijexamen.
- Privégebruik: Iemand rijdt voor privégebruik en verdient er geen geld mee (zoals een eigen camper of een gehuurde verhuiswagen voor een privéreis).
- Vervoer voor eigen werk: Het vervoeren van spullen of machines die iemand voor de eigen werkzaamheden nodig heeft (zoals een hovenier of timmerman). Het rijden is niet het hoofdberoep en gebeurt maximaal 12 uur per week.
- **Eigen bevoorrading platteland**: Onder voorwaarden voor sporadisch vervoer in verband met de bevoorrading van de eigen onderneming op plattelandsgebieden.

In bijgevoegde concept brief deelt u het advies en de reactie op het advies met de Tweede Kamer.

Geadviseerd besluit

- Graag uw akkoord voor de bijgevoegde Kamerbrief (bijlage 1) waarin u een reactie geeft op het ATR-advies (bijlage 2). Bij akkoord graag bijgevoegde Kamerbrief (bijlage 1) ondertekenen.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Datum
5 oktober 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/182705

Opgesteld door
DG Mobiliteit
Dir. Wegen Voertuigen
Verkeersveiligheid
Verkeersveiligheid

Aan
Minister

Bijlage(n)
2

- **Landbouw:** Het vervoeren van eigen producten voor een landbouw-, tuinbouw-, bosbouw, veeteelt- of visserijbedrijf binnen een straal van 50 kilometer rond het bedrijf, en dit maximaal 12 uur per week.

Datum
5 oktober 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/182705

Opgesteld door
DG Mobiliteit
Dir. Wegen Voertuigen
Verkeersveiligheid
Verkeersveiligheid

Aan
Minister

Bijlage(n)
2

Kernpunten

- ATR stelt dat bedrijven die een vrachtwagen incidenteel en niet voor hun hoofdtaak gebruiken, de regeldrukkosten van de nascholingsverplichtingen als ongelijk en disproportioneel ervaren.
- ATR heeft naar aanleiding van het regeldruksignaal vanuit het bedrijfsleven zowel onderzoek verricht naar de vrijstellingsbepalingen, als naar de invulling en organisatie van de nascholingsverplichtingen en komt met zes adviespunten:
  1. Een uniforme en lastenluwe vrijstellingsbepaling in de Europese richtlijn.
  2. Lastenluwe implementatie van de vrijstellingsbepalingen in Nederland.
  3. Een doelgerichte(re) invulling van de nascholingsverplichting in Nederland.
  4. Nascholingsmogelijkheden tijdens praktijkritten.
  5. Het breder inzetbaar maken van de praktijktrainer nascholing.
  6. De regeldruk van de opleiding en nascholing van rijinstructeurs verminderen.
- Punt 1: We nemen het advies van ATR over om nadere onderbouwing en het voorstel van ATR voor uniformering en lastenluwe vormgeving van de vrijstellingsbepalingen bij de nascholing voor te leggen aan de Europese Commissie (EC).
- Punt 2: Bij de implementatie van de Europese Richtlijn vakbekwaamheid in Nederland in 2006 is de 12-urennorm ingevoerd als uitleg van de voorwaarde voor uitzondering van de toepasselijkheid van de richtlijn dat ‘het besturen van het voertuig niet de voornaamste activiteit van de bestuurder is’. Bij een wijziging van de richtlijn in 2018 heeft de EC nader toegelicht dat hiermee wordt bedoeld dat het besturen van een voertuig over het algemeen niet als de voornaamste activiteit van de bestuurder wordt beschouwd als het minder dan 30 procent van de maandelijkse werktijd beslaat.
- We benadrukken dat een duidelijke norm van 12 uur per week ervoor zorgt dat uitvoering wordt gegeven aan de richtlijn op een wijze dat slechts een beperkte administratie van chauffeurs vergt.
- Punt 3: Alle nascholingscursussen zijn één op één te relateren aan de doelstellingen uit de Europese Richtlijn vakbekwaamheid en worden bij de beroepspraktijk periodiek getoetst.
- Punten en 4 en5: Het CBR is gestart met een pilot 'learning on the job' die tot medio 2027 loopt en daarna wordt geëvalueerd. We benadrukken dat er expliciet voor is gekozen om een praktijktrainer (PTN-er) alleen eigen collega’s na te scholen omdat de praktijktrainer bekend is met de collega’s, het type transport dat wordt verricht en de voertuigconfiguraties die hiervoor worden ingezet.
- Punt 6: ATR adviseert ook om doorontwikkeling van rijonderwijs ook te betrekken op code 95. We werken aan het advies 'Van rijles naar rijonderwijs', dat specifiek is gericht op rijbewijs B. Indien het ook het toepasbaar is voor code 95, wordt dit t.z.t. meegenomen.

Krachtenveld

- Het regeldruksignaal dat ATR heeft ontvangen, kwam vanuit het bedrijfsleven. Voor ATR was dat een eerste aanleiding om het thema (nascholing t.b.v. code 95) te verkennen en zelf te onderzoeken. Uit gesprekken met brancheorganisaties en contact met enkele bedrijven concludeerde ATR dat sprake is van verplichtingen/regulering (in nationale

regelgeving en uitvoering) met onnodige regeldruk voor partijen tot gevolg en mogelijkheden voor lastenluwere invulling. Het concept-advies heeft ATR met IenW, CBR en bedrijven besproken.

- De beantwoording van de Kamerbrief is afgestemd met het CBR. Alleen door het CBR erkende opleidingsinstituten met gecertificeerde cursussen mogen nascholing voor de code 95 verzorgen. Het CBR is aangewezen om deze erkenning en certificering af te geven. Ook registreert het CBR verklaringen van nascholing voor chauffeurs die aan de nascholingsplicht hebben voldaan. Tot slot houdt het CBR toezicht op de uitvoering van de nascholingscursussen.
- Het CBR stemt zeer regelmatig af over de nascholing voor code 95 met de branche, o.a. via een Gebruikersraad, waarin o.a. TLN, evofenedex en de vakbonden zitten, hierin is ook het ATR advies besproken. Zij geven aan dat flexibilisering inderdaad meer gewenst is, maar ook dat grote veranderingen alleen mogelijk zijn met een wijziging van regelgeving in Brussel. In mei 2026[3] heeft het CBR de resultaten gedeeld uit een enquête die het CBR samen met TLN, evofenedex en KNV bij werkgevers heeft uitgezet over nascholing voor de code 95. Daaruit kwamen drie structurele zaken in het leerrendement en de effectiviteit van de keten naar voren: van verplichting naar aantoonbare meerwaarde, met heldere rollen en duidelijkheid in de informatievoorziening. Samen met TLN, evofenedex en KNV werkt het CBR deze inzichten uit.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Toelichting

- Code 95 is een aanduiding op het rijbewijs, die achter een voertuigcategorie is geplaatst. Deze code is verplicht voor het beroepsmatig besturen van een voertuig waarvoor rijbewijs C1(E), C(E), D1(E) of D(E) noodzakelijk is. De code is 5 jaar geldig en kan verlengd worden door het volgen van nascholing.
- Code 95 is verplicht voor beroepschauffeurs uit de EU en beroepschauffeurs die in de EU werken. Dit is geregeld in de Europese Richtlijn vakbekwaamheid. Bij de implementatie van de Europese Richtlijn vakbekwaamheid heeft Nederland gezorgd voor een ruim en divers aanbod van nascholingscursussen.
- De code 95 nascholing bestaat uit 35 uur opleiding per 5 jaar, waarvan minimaal 7 uur praktijktraining verplicht is. De overige uren kunnen worden aangevuld met theoriecursussen en, waar mogelijk, e-learning. De transportsector bestaat uit veel verschillende deelmarkten, ieder met unieke karakteristieken en vereisten aan de beroepschauffeurs. Het aanbod aan nascholingscursussen moet deze diversiteit ondersteunen, zodat iedere chauffeur een effectieve nascholing kan volgen. Dit heeft in Nederland geleid tot circa 50 verschillende nascholingscursussen.
- Het doel van deze nascholingsverplichtingen is om verkeersveiligheid te bevorderen en de vakbekwaamheid van professionele bestuurders te waarborgen.
- Sommige beroepschauffeurs zijn vrijgesteld van de verplichte nascholing. Bijvoorbeeld als zij maximaal 12 uur per week rijden om materiaal,

[3] Werkgevers over nascholing voor de code 95: duidelijke opgave voor de gehele keten - CBR

uitrusting of machines voor hun werk te verplaatsen en het besturen van het voertuig niet hun hoofdtaak is. Deze situatie geldt bijvoorbeeld voor kermisexploitanten en fastfood-truck-eigenaren.
- Voor andere beroepschauffeurs geldt dat zij, ook als zij minder dan 12 uur per week rijden, toch aan de nascholingsverplichting moeten voldoen. Bijvoorbeeld als zij het voertuig één dag per week gebruiken om producten bij klanten af te leveren.
- De uitzonderingen op de verplichte nascholing zijn volledig overgenomen uit de richtlijn.

Politieke context
In een aangenomen motie van Lid Grinwis is verzocht de Kamer binnen een maand te informeren hoe met adviezen van ATR wordt omgegaan.[4]

Communicatie
Uw woordvoerder is aangehaakt.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
Bijlage 1	Kamerbrief	Reactie ATR-advies m.b.t onnodige regeldruk bij verplichte nascholing voor chauffeurs rijbewijs C en D (behoud code-95)
Bijlage 2	ATR-advies- Onnodige regeldruk bij verplichte nascholing voor chauffeurs rijbewijs C en D (behoud code-95)	Het ATR-advies omvat zes adviespunten.

[4] Kamerstukken II 2024/25, 32637, nr. 675.